

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

Київ

Про затвердження Положення про порядок застосування підпунктів 165.1.27 та 165.1.28 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України під час здійснення діяльності із страхування

Відповідно до статей 15, 55¹, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статті 114 Закону України “Про страхування”, статті 165 Податкового кодексу України, з метою визначення порядку застосування підпунктів 165.1.27, 165.1.28 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України у разі здійснення страхових виплат (виплат страхових відшкодувань), регламентних виплат, виплат викупних сум за договорами страхування, Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про порядок застосування підпунктів 165.1.27 та 165.1.28 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України під час здійснення діяльності із страхування (далі – Положення), що додається.

2. Установити, що вимоги Положення поширюються на договори страхування, що були укладені до дня набрання чинності цією постановою і продовжують діяти після набрання чинності цією постановою, при здійсненні страхових виплат (виплат страхових відшкодувань), регламентних виплат, виплат викупних сум або їх частин за такими договорами.

3. Департаменту методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ (Сергій Савчук) після офіційного опублікування довести до відома страховиків інформацію про прийняття цієї постанови.

4. Постанова набирає чинності через три місяці з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 33

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Положення
про порядок застосування підпунктів 165.1.27 та 165.1.28 пункту 165.1 статті
165 розділу IV Податкового кодексу України під час здійснення діяльності із
страхування

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України “Про Національний банк України”, “Про страхування”, “Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів”, Податкового кодексу України.

2. Це Положення визначає порядок застосування підпунктів 165.1.27 та 165.1.28 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України у разі здійснення:

1) страхових виплат (виплат страхових відшкодувань), регламентних виплат, виплат викупних сум за договорами страхування, іншими ніж договори довгострокового страхування життя, у тому числі страхування довічних пенсій (далі – виплата за договором страхування);

2) страхових виплат (виплат страхових відшкодувань), викупних сум або їх частин за договорами довгострокового страхування життя, у тому числі страхування довічних пенсій (далі – виплата за договором довгострокового страхування життя).

3. Вимоги цього Положення поширюються на страховиків-резидентів та філії страховиків-нерезидентів (далі – страховики), Моторне (транспортне) страхове бюро України (далі – МТСБУ), які відповідно до положень розділу IV Податкового кодексу України є податковими агентами щодо податку на доходи фізичних осіб та відповідальними за утримання (нарахування) та сплату (перерахування) військового збору до бюджету відповідно до пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX “Перехідні положення” цього кодексу, у разі здійснення виплати за договором страхування та/або виплати за договором довгострокового страхування життя, яку отримує фізична особа (далі – платник податку).

4. Терміни “договір довгострокового страхування життя”, “звичайна ціна” в цьому Положенні вживаються у значеннях, наведених у Податковому кодексі України.

Інші терміни в цьому Положенні вживаються у значеннях, наведених у Законах України “Про страхування”, “Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів”, інших законах України і нормативно-правових актах з питань регулювання ринків фінансових послуг, а також законодавства України, що регулює правовідносини у сфері охорони здоров’я.

II. Порядок застосування підпункту 165.1.27 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України при здійсненні виплати платнику податку за договором страхування, яким передбачено страхування життя та/або здоров’я

5. Положення підпункту 165.1.27 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України застосовуються щодо суми виплати за договором страхування, яким передбачено страхування життя та/або здоров’я (страхування ризиків, пов’язаних з життям, здоров’ям, працездатністю та/або пенсійним забезпеченням), крім виплати за договором довгострокового страхування життя (далі – страхування життя та/або здоров’я), у разі виконання однієї з таких умов:

1) у разі дожиття застрахованою особою до дати або події, передбаченої договором страхування життя іншого, ніж довгострокове страхування життя, або у разі досягнення віку, передбаченого таким договором, або

2) при виплаті викупної суми в частині, що не перевищує суму внесених (сплачених) страхових премій (страхових платежів, страхових внесків) за договором страхування життя іншого, ніж довгострокове страхування життя, або

3) у разі настання страхового випадку, передбаченого договором страхування життя та/або здоров’я, або законодавством, за яким факт заподіяння шкоди застрахованій особі підтверджено належним чином відповідно до вимог цього Положення. Сума виплати за договором страхування життя та/або здоров’я, яка у разі смерті застрахованої особи здійснюється вигодонабувачам, зазначеним у такому договорі страхування, та/або спадкоємцям такої застрахованої особи, оподатковується за правилами та ставками, встановленими Податковим кодексом України для оподаткування спадщини (вигодонабувач прирівнюється до спадкоємця).

6. Страховик (МТСБУ) для належного підтвердження факту заподіяння шкоди застрахованій особі приймає один або декілька документів з переліку (з урахуванням вимог пункту 8 розділу II цього Положення) залежно від умов договору страхування життя та/або здоров'я, причин, обставин, наслідків, ознак та/або характеру страхового випадку:

1) документи, що засвідчують тимчасову непрацездатність застрахованої особи:

листок непрацездатності та/або інший документ, який згідно з вимогами законодавства України про ведення первинної облікової документації у сфері охорони здоров'я, засвідчує тимчасову непрацездатність, оформлені у паперовій формі, або

листок непрацездатності, сформований в Електронному реєстрі листків непрацездатності та/або медичний висновок про тимчасову непрацездатність, сформований в Реєстрі медичних висновків в електронній системі охорони здоров'я. Такі документи надаються у формі, визначеній законодавством України, що регулює порядок формування (видачі) документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність, включаючи витяги з цих реєстрів;

2) довідку медико-соціальної експертної комісії про встановлення інвалідності або медичний висновок про дитину з інвалідністю віком до 18 років, видану лікарсько-консультативною комісією;

3) виписку з медичної карти амбулаторного або стаціонарного хворого, витяг з історії хвороби, консультаційний висновок спеціаліста, інші медичні документи за формами, встановленими законодавством України, що регулює правовідносини у сфері охорони здоров'я;

4) акт про нещасний випадок, який складається у встановленому законодавством України порядку, або в разі його відсутності – документ закладу охорони здоров'я з підтвердженням факту отримання травми чи іншого розладу здоров'я внаслідок нещасного випадку (у разі настання нещасного випадку);

5) рахунки закладів охорони здоров'я та/або фізичних осіб-підприємців, які в установленому законодавством України порядку одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та надавали медичні послуги застрахованій особі у зв'язку з настанням страхового випадку та/або укладені з ними відповідні договори;

6) платіжні та/або розрахункові документи, створені у паперовій та/або електронній формі, що ідентифікують надавача послуг (виконавця робіт,

продавця товарів) та в яких відображено вартість отриманих застрахованою особою послуг (робіт, товарів), а також дату їх оплати (уключаючи фіскальний касовий чек, товарний чек, квитанцію, прибутковий касовий ордер та/або інший документ, визначений законодавством України, що підтверджує факт здійснення/виконання відповідної платіжної/розрахункової операції). При цьому така оплата здійснюється за послуги (роботи, товари), передбачені умовами договору страхування життя та/або здоров'я застрахованої особи, та/або необхідність придбання (отримання) яких застрахованою особою згідно з умовами такого договору страхування підтверджена відповідними документами закладів охорони здоров'я та/або фізичних осіб-підприємців, які в установленому законодавством України порядку одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики (уключаючи направлення, рецепти, записи про направлення та рецепти в електронній системі охорони здоров'я, інші документи з призначеннями лікаря);

7) свідоцтво про смерть встановленого зразка або лікарське свідоцтво про смерть, фельдшерську довідку про смерть.

7. Документи, визначені у підпунктах 3–7 пункту 6 розділу II цього Положення, та/або інші документи медичного характеру, що використовуються в міжнародній медичній практиці, які належним чином підтверджують факт заподіяння за межами України шкоди застрахованій особі та встановлюють причини, обставини, факт, наслідки настання страхового випадку та/або обсяг наданої медичної допомоги, повинні бути видані закладом охорони здоров'я та/або лікарем іноземної держави, який відповідно до внутрішнього законодавства такої держави отримав дозвіл на провадження медичної практики, та за формою, затвердженою у такій іноземній державі, уключаючи викладення медичної інформації на офіційних бланках, засвідченої підписом та печаткою (за наявності) відповідного закладу охорони здоров'я та/або лікаря іноземної держави.

8. Страховику (МТСБУ) для належного підтвердження факту заподіяння шкоди застрахованій особі надаються:

1) оригінал та/або засвідчені у встановленому законодавством України порядку копії документів, визначених у підпунктах 1–4, 7 пункту 6 та пункті 7 розділу II цього Положення, оригінали документів, передбачених у підпунктах 5, 6 пункту 6 розділу II цього Положення;

2) інформація (запис) щодо листків непрацездатності та/або медичних висновків про тимчасову непрацездатність, передбачених у абзаці третьому

підпункту 1 пункту 6 розділу II цього Положення, та/або копії документів, зазначених у абзаці другому підпункту 1, підпунктах 3–6 пункту 6 та пункті 7 розділу II цього Положення, оформлені в порядку, передбаченому у пунктах 9, 10 розділу II цього Положення – якщо розмір виплати за одним страховим випадком не перевищує суми, що дорівнює п'ятикратному розміру місячного прожиткового мінімуму, встановленого для працездатної особи на 01 січня року настання страхового випадку.

9. Інформація (запис) щодо листків непрацездатності та/або медичних висновків про тимчасову непрацездатність, передбачена підпунктом 2 пункту 8 розділу II цього Положення, надається страховику у формі, яка забезпечує точне відтворення (шляхом фотографування та/або відтворення іншим способом за допомогою технічних засобів, уключаючи, але не виключно, мобільних пристроїв, комп'ютерної техніки):

1) інформації про листок непрацездатності з Електронного реєстру листків непрацездатності, отриманої в електронному кабінеті застрахованої особи (її страхувальника за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням) на веб-порталі електронних послуг Пенсійного фонду України;

2) інформації про медичний висновок з Реєстру медичних висновків в електронній системі охорони здоров'я, отриманої за запитом через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, уключаючи з використанням Єдиного державного веб-порталу електронних послуг.

10. Копіями документів, які належним чином підтверджують факт заподіяння шкоди застрахованій особі згідно з підпунктом 2 пункту 8 розділу II цього Положення, є точне відтворення документів з оригіналу на папері та/або в електронній формі, уключаючи відтворення шляхом сканування, фотографування та/або іншим способом за допомогою технічних засобів, уключаючи, але не виключно, мобільних пристроїв, комп'ютерної техніки, що містить точне знакове відтворення змісту чи документної інформації іншого документа і в окремих випадках – деяких його зовнішніх ознак.

11. Вимоги до порядку оформлення передбачених у пунктах 9, 10 розділу II цього Положення інформації та/або копій документів можуть визначатися страховиком, МТСБУ та розміщуватись на їх вебсайтах та/або зазначатись у договорі страхування життя та/або здоров'я.

III. Порядок застосування підпункту 165.1.27 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України при здійсненні виплати платнику податку за договором страхування, яким передбачено страхування майна та/або відповідальності

12. Положення підпункту 165.1.27 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України застосовуються щодо суми виплати за договором страхування, яким передбачено:

1) страхування майна на праві володіння, користування і розпорядження таким майном та/або можливих збитків чи витрат – у розмірі, що не перевищує вартість застрахованого майна, що визначається за звичайними цінами на дату укладення договору страхування майна, збільшену на суму сплачених страховику страхових премій (страхових платежів, страхових внесків) за таким договором;

2) страхування відповідальності за заподіяну шкоду особі або її майну, включаючи договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (далі – страхування відповідальності), – у розмірі, що не перевищує розмір шкоди, фактично заподіяної життю, здоров'ю, працездатності потерпілої третьої особи / вигодонабувача / бенефіціара (якщо факт заподіяння такої шкоди підтверджено належним чином відповідно до вимог пунктів 6–10 розділу II цього Положення), та/або розмір шкоди (збитку) її (його) майну.

13. Розмір шкоди (збитку), фактично заподіяної майну потерпілої третьої особи (вигодонабувача, бенефіціара), визначається за звичайними цінами на дату здійснення виплати за договором страхування відповідальності.

IV. Порядок застосування підпункту 165.1.28 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України при здійсненні виплат за договорами довгострокового страхування життя

14. Положення підпункту 165.1.28 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України застосовуються щодо суми виплати за договором довгострокового страхування життя, отриманої платником податку, за умови виконання однієї з таких умов:

1) сума регулярних послідовних виплат (ануїтетів) за договором довгострокового страхування життя, нарахована та/або виплачена платнику

податку-резиденту, який не досяг повноліття або має вік не менше ніж 70 років, або

2) сума виплати за договором довгострокового страхування життя, якщо внаслідок страхового випадку застрахована особа отримала інвалідність I групи.

15. Підтвердження факту досягнення платником податку-резидентом віку 70 років чи недосягнення ним повноліття здійснюється шляхом пред'явлення страховику паспорта такого платника податку (у формі книжечки або у формі картки, що містить безконтактний електронний носій) чи документа, що його замінює, для малолітньої особи – її свідоцтва про народження, або шляхом надання документу про нотаріальне посвідчення факту, що фізична особа є живою.

16. Підтвердження факту встановлення застрахованій особі інвалідності I групи здійснюється шляхом надання страховику оригіналу або засвідченої у встановленому законодавством України порядку копії довідки медико-соціальної експертної комісії про встановлення такій застрахованій особі інвалідності I групи.